

LEVELEK A SZERKESZTŐSÉGHEZ

LAKATOS DEMETER földműves-költő (Szabófalva). — Ezek a versek, amit küldök maguknak, nem vultak el küldve sehuva it az országba egj szerkesztüsigebe edig — írja az 1971. 12. számunkban megjelent, csángó nyelvjárásban és sajátos (egyéni) helyesírással írt két költemény szerzője. Újabban beküldött verseit egy költői levél, a *Kedves elvtársak a Korunk szerkesztüsigitül* című episztola és „szellemi önéletrajz” kíséri; ebből idézzük az alábbi két részletet:

*Meg kaptam az elküldet pinzet
melikmeánt én szépen köszönöm,
ötvon év fáraacságam után
paraszt kültülmeánt ez nagy öröm:
hogy kültü számban vet a Korunk!
le közölte csángu művemet,
melikmeánt én gyermek korámbul
mind töröm a paraszt feéemet ...*

*Neki kesztem verseket írni
aban a táiba csak románul,
de miután csak leghiny letem
neki fogtam írni magyarul:
én furcsán kesztem írni okor
román betük és csángu szavak!
de mighis egy szerkesztüsigebe
valah[olgy be kerültek azok.*

TÓFALVI ZOLTÁN tanár (Korond). — A betű és a könyv, illetőleg az ember viszonyának korproblémaként való jelentkezése törvényszerűen foglalkoztat minden értelmiségit; ennek tulajdonítható a *Korunk* folyó év januári könyv-súlypontú számának sikere is. Engem is ez ösztönzött, hogy szűkebb pátriám, a Sóvidék könyvtáraival, a könyvvel kapcsolatos mindennapi munkájával próbáljak bizonyos felmérő igénnyel megismerkedni. — A tájegység egykori szellemi életének jellemzésére elegendő idéznem az 1910-es népszámlálás néhány adatát. Korondon, a Sóvidék legnépesebb településén a lakosságnak több mint fele frásztudatlan volt; 3752 lakos közül mindössze 1587-en tudtak írni-olvasni. Még szomorúbb helyzet állott fenn a Korondhoz tartozó tanyákon; Fenyőkúton a lakosságnak alig több mint tíz százaléka, Pálpatakán pedig csak harminc százaléka ismerte az írás-olvasás „művészetét”. Hasonló adatokat találunk a Sóvidék többi településére vonatkozóan is. Mindebből magától értetődően következik, hogy szervezett könyvtári mozgalomról csak a felszabadulás óta beszélhetünk (bár a múlt század végén történtek ilyen irányú kezdeményezések, s ezek nem egy esetben jelentős eredményekhez is vezettek, melyek közül néhányat oktalatlanul nem tettünk magunkévá). A jelenlegi könyvtárak és fiókkönyvtárak a felszabadulás után jöttek létre vagy szerveződtek át a már meglévőkből, s azóta megszakítás nélkül végzik a könyv népszerűsítésének szép munkáját. A vidék könyvtárainak jelenlegi könyvvállománya összesen mintegy 38 000 kötet, rendszeres olvasóinak száma pedig 2895. Az ugrásszerű fejlődés örvendetes jelenségét azonban beárnyékolja néhány olyan fogyatékoság, melyekre a továbbiakban röviden rámutatok. — 1. A könyvtárak adminisztratív átszervezése még nem érte el a kívánt eredményeket, sőt átmeneti visszaesés mutatkozik abban a tekintetben, hogy új könyveket csak a *községi* könyvtárak kapnak; a *falusi* könyv-

tárak állománya (például Siklódon, Atyhán, Alsósófalván) 1968 óta egyetlen könyvvel sem bővült, politikai kiadványokkal sem. 2. Létezik néhány, csak „papíron” meglévő, valóságos könyvállománnyal is rendelkező, de nem működő könyvtár; ilyen például a korondi kerámiaüzem több mint ezer kötetes könyvtára, mely évek óta zárva áll, és gyakorlatilag nincs olvasója. 3. Sok kívánnivalót hagy maga után a könyvtárak felszerelése; egyiknek sincs olvasóterme, és többnek hiányzik a megfelelő raktára, különösen az újságok, folyóiratok tárolására (reméljük, a pénzügyi és munkahozzájárulásról szóló törvény alkalmazása elősegíti majd e kérdés megoldását). 4. A könyvtárak állományának központi gyarapítása jórészt spontán módon, „találomra” történik; az illetékesek nem veszik figyelembe a könyvtár jellegét, a lakosság érdeklődését és nyelvi-nemzetiségi megoszlását. Így eshetett meg például az, hogy a korondi líceum könyvtárába néhány évvel ezelőtt 60 darab francia nyelvű művet küldtek mintegy kétezer lej értékben, amelyek azóta is olvasatlanul állnak. Ugyanakkor hiányoznak vagy csak egy-egy agyonhasznált példányban vannak meg a magyar irodalom egyes remekművei, hazai magyar írók kérésű kötetei, a román és az egyetemes irodalomból a tananyaghoz tartozó kötelező olvasmányok. 5. A könyvtárosok tevékenysége sem mindig kielégítő; a bálók, filmvetítések előtt, tehát amúgy sem megfelelő alkalommal tartott könyvismertetések nemegyszer sablonosak, és csak a beszámolók „szépítése” miatt készülnek. — Mindezekben a fogyatékoságokon kell is, lehet is segíteni, hogy az eddig elért szép eredmények még inkább kiteljesedhessenek, s vidékünkre az olyan falusi ember legyen jellemző, mint a parajdi Szekeres Lajos, akit jobban érdekel Áprily boronaházának sorsa, mint sok értelmiségit, s akinek az utóbbi kilenc évben nem kevesebb, mint 892 könyv fordult meg a kezében.

A KORUNK HÍREI

Január végén a Tanártovábbképző Intézet kurzusainak egy csoport vegytan szakos hallgatójával találkozott a kolozsvári Brassai Líceumban Veress Zoltán szerkesztő. Ez alkalommal hasznos megbeszélés bontakozott ki a Tudományos Műhely, valamint az *Ifjúság—Nevelés* rovat általános iránya, funkciója körül.

*

A székelyudvarhelyi Művelődési Ház vitakörében február 18-án Farkas László szerkesztő tartott bevezető előadást *Diplomácia—tárgyaláselmélet* címmel.

HELYREIGAZÍTÁS. — Leszerelés, cselekvéstudomány, békeszociológia című cikkünkben (1972. 2.) a 278. lap 25. sorában kezdődő mondat helyesen így olvasandó: **A döntés-mechanizmusok ismerete valamelyest megnyugtatja a döntések következményeit elszenvedőket, a döntések objektumait.**

